

Nakkeslengen

Nr. 1 - 2004. Tidsskrift for Landsforeningen for nakkeslengskadde - tilsluttet Norges Handikapforbund - 10 årg.

**...på bakgrunn av dette
konkluderes med at det
mest sannsynlig ikke
foreligger
årsakssammenheng
mellom trafikkulykken
og de plager pasienten
har i dag.**

Tema: Spesialisterklæringer

Utvalgt samarbeidspartner for LFN:

Advokatfirmaet Nidaros DA

MNA

*Vi har lang og bred erfaring med
behandling av personskadesaker,
trygdesaker samt forsikringsaker*

MNA

Advokat Ivar Chr. Andersskog

Advokat Bjørn M. Brauti

Advokat Robert Helberg

Advokat Solveig Moen

Advokat Knut Melting

Advokatfullmektig/MBA Hasse Benberg

Advokatfullmektig Magnhild Børsting Røe

Post- og besøksadresse:

Kjøpmannsgata 19, 7013 Trondheim.

e-post: post@nidarosda.no

Telefon: +47 73 87 99 99. Telefax: +47 73 87 99 98

Org. nr.: 984 429 509

Utvalgt samarbeidspartner for LFN:

ADVOKATENE

Eva Drageset & Siren Preto ANS

MEDLEMMER AV DEN NORSKE ADVOKATFORENING

ERSTATNINGSRETT

- PERSONSKADE
- TRAFIKKSKADE
- YRKESKADE
- PASIENTSKADE
- FORSIKRINGSRETT
- ARBEIDSRETT
- ARVE-/FAMILIERETT
- BOLIG OG EIENDOMSRETT
- BARNERETT/-VERN
- ALMINNELIG PRAKSIS

Telefon: 55 90 85 80

Fax: 55 90 85 81 - e-post: post@drageset-preto.no

Kroepeliengården, Strandgaten 18, 5015 Bergen

Advokatfullmektig Erik Johan Mjelde

**Støtt våre annonsører
- de støtter oss!**

Utvalgt samarbeidspartner for LFN:

Advokatfirmaet Pedersen, Reier & Co as

Advokat Ronald Pedersen • Advokat Stein Olsvik

Advokat Espen Seeberg

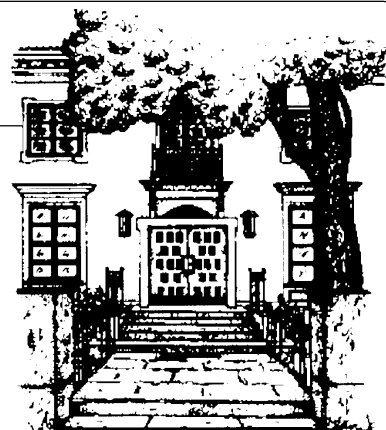
Advokatfullmektig Tommy Dilling

Besøksadresse: Cort Adelersgate 8, 1515 Moss

Postadresse: Postboks 1064 Jeløy, 1510 Moss

Telefon: 69 27 85 00. Telefax: 69 27 85 10

e-post: ronald.pedersen@apj.no • stein.olsvik@apj.no • espen.seeberg@apj.no • tommy.dilling@apj.no

Nakkeslengen

Nummer 1 - 2004

Tidsskrift for

**LANDSFORENINGEN FOR
NAKKELENGSKADDE (LFN)**

P.b. 9217, Grønland, 0134 Oslo

BESØKSADRESSE:

Galleri Oslo, Schweigaardsgt. 12
Telefon sentralbord . 24 10 24 00
Ole F. Hynne,
kontaktperson 24 10 24 46
e-post: lfn@nhf.no
internett: www.lfn.no

REDAKTØR:

Björg Schjølberg
Hagatjernvn. 2, 3050 Mjøndalen
Telefon 32 87 84 18
Mobil 48 09 85 47
e-post bjoerg15@hotmail.com

ANNONSEAVDELING:

Kvaløya Funksjonshemmelag
Dukveien 19
9100 Kvaløysletta
Tlf: 77 65 44 50
e-post: baard@kjolsund.no

SATS & REPRO:

Romeriksprint
Solheimvn. 72, 1473 Lørenskog
Telefon 67 97 64 80
Telefax 67 97 34 31
e-post nerheim@online.no

TRYKK:

Heia Grafisk AS
Solheimvn. 72, 1473 Lørenskog
Telefon 67 97 44 20

MEDLEMSKAP/KONTINGENT

Hovedmedlem kr 270,-
Husstandsmedlem kr 135,-
Student kr 135,-
Juniormedlem kr 50,-
Tilleggsmedlemskap kr 30,-

innhold:

Lederen – Nytt år med gamle utfordringer	4
Dette får du prikker for	4
Advokatens side	5
Undersøkelse av nakken	6
Spesialisterklæringer	7
Hodeskader	7
Nakke – Rygg – en biomedisinsk tilnærming	8–9
Trafikkkskade-rådgiver fikk penger av advokatfirma	10
En kommentar fra LFN	10
Tema: Trygderettigheter	11–12–13
Advokat vil ha forsikringsombud	14
Moder Teresas anmodninger om livet	14
Skremmes til forlik, du betaler	15
Full seier for Næss	16
Fra pasient til pårørende	16
«Lesernes spalte»	17
Nytt håp for nakkeslengskadde	17
Adresseoversikt	18

hovedstyret:

Leder:
Kjell Larsen
Bergeveien 7,
4886 Grimstad
Tlf./fax: 37 04 29 12
Mobil: 907 24 520
e-post:
kje-lar2@online.no

Nestleder:
Einar I. Lohne
Postboks 1348, Vika
0113 Oslo
Tlf.: 22 40 56 00
Fax: 22 40 56 10
Mob: 90 19 20 59
e-post: e.i.lohne@
seim-haugen.no

Kasserer:
Liv Hagen
Revefaret 26
1914 Ytre Enebakk
Tlf.: 64 92 45 05
Fax: 64 92 48 63
e-post: tj. hagen@online.no

Sekretær:
Else Nicolaysen
Postboks 32,
5174 Mathopen
Tlf.: 55 93 12 42
e-post:
tombergen@c2i.net

Styremedlem:
Gunnar Østland
Skogveien 130 A,
1369 Stabekk
Tlf.: 67 12 11 01
Fax: 67 53 38 80
Mobil: 901 80 517
e-post:
oestland@yahoo.no

Styremedlem:
Åse Branzell
Skytterbråtveien 47b,
1739 Borgenhaugen
Tlf.: 69 70 40 50
e-post: branzell@spray.no

Styremedlem:
Ann-Mari Skavik
Skyttarveien 16
8020 Bodø
Tlf.: 75 51 43 62
e-post:
pertann@start.no

1. varamedlem:
Björg Schjølberg
Hagatjernveien 2
3050 Mjøndalen
Tlf.: 32 87 84 18
Mob: 48 09 85 47
e-post:
bjoerg15@hotmail.com

Nytt år med gamle utfordringer

Nytt år med gamle utfordringer.

Det kreves en utrolig energi av oss som er nakkeskadde, en energi som vi etter hvert ikke har, for å komme oss videre i det «nye livet» etter en skade.

Gjennom mange år har vi stått på for å kunne hjelpe andre til å få en lettere vei å gå. Flere ganger gjennom disse årene har det vært fokus på vår problematikk og de vanskene vi har i forhold til hjelpeapparatet, uten at det har gitt de store endringene.

Men så står en skadet Rogalending frem i Stavanger Aftenblad. Med hjelp fra en oppegående journalist, klarer de igjen å få satt fokus på hvor vanskelig det er å få hjelp til å komme seg videre. Dette fordi vi har så mange arrogante «forståespåere» eller med andre ord «jeg alene vite» spesialister og et kompetansesenter som oppfattes som negativ til nakkesleng pasienter.

Ikke nok med det, «forståespåerne» står faktisk frem og kritiserer de norske legene som virkelig har satt seg inn i problematikken, og tatt den på alvor. De kaller det eksperimentell behandling og eksperimentell kirurgi. Hvordan kan ting være eksperimentelle når de samtidig

sier at de har god kompetanse på denne operasjonsteknikken, som er utført på flere sykehus gjennom flere år. Riktignok ikke så mange nakkeskadde, men det er da vitterlig det samme området på den menneskelige kropp vi snakker om. En KJEMPE TAKK til dere som virkelig bryr dere om pasientene, – i denne sammenheng vår diagnosegruppe.

Som følge av flere avisinnlegg og intervjuer på TV2, står helseministeren frem på TV2 nyhetene søndag 22.02 klokka 18.30. Han sier at han nå vil se grundig på problemene til denne pasientgruppen og de faktiske forhold og opplysninger, som har kommet frem i media!

LFN har mange flotte tillitsvalgte i sine lokallag. Flere tok med en gang tak i det som nå kom frem og laget et utkast til brev. Samtidig som de startet med å innhente en mengde dokumentasjon, som de deretter oversendte LFN sentralt. Takk til dere alle.

Fra LFNs side har vi nå gjort ferdig to brev, med diverse vedlegg som dokumentasjon. Det ene er sendt til Helseminister Dagfinn Høybråten, det andre er sendt til Statens Helsetilsyn.

Kjell Larsen, leder LFN

En annen side av samme sak er spesialisterklæringen. Igjen viser det seg hvor viktig det er å komme til en lege umiddelbart etter en skade. At det blir tatt bilder. Sørge for at alle de plager du har, blir nedskrevet i journalen. Når en spesialisterklæring skal utarbeides, skal legen ha gått igjennom alle de problemer og plager du har, og kanskje vel så viktig «hvordan fungerer du i dag» i forhold til arbeide, familien og dine tidligere aktiviteter.

Det er vel ikke vanskelig å se at LFN brenner for å gjøre noe for alle de skadde og deres familier. Det vi alltid må huske på er at det ikke bare er den skadde som er skadet, faktisk påvirker dette hele familien. Det blir kort sagt en skadet familie!

Nå håper vi intenst på at det blir en positiv reaksjon fra Helseministeren og hans hjelpere. Håpet er alltid tilstede i slike sammenhenger, men det har vært mange ned turer gjennom årenes løp. Nå bør det bli en stopp på det!

Dette får du prikker for

Fra og med 1. januar straffes en del synder i trafikken ikke bare med forelegg, men også med prikker i førerkortet. Åtte prikker eller mer i løpet av tre år, og du får inndratt førerkortet for seks måneder.

Prikkbelastningen rammer forhold som tidligere ikke har ført til førerkort beslag.

Følgende foreseelser gir prikker:

Brudd på veitrafikkloven som gir en prikk:

- Overtredelse av fartsgrense på 60 km/t eller lavere med mellom 10 og 15 km/t over fartsgrensen.
- Overtredelse av fartsgrense på 70 km/t eller høyere med mer enn 20 km/t over fartsgrensen.

Brudd på veitrafikkloven som gir to prikker:

- Kjøring mot rødt lys.
- Overtredelse av vikepliktsreglene.
- Overtredelse av fartsgrense på 60 km/t eller lavere med mer enn 15 km/t over fartsgrensen.
- Overtredelse av fartsgrense på 70 km/t eller høyere med mer enn 20 km/t over fartsgrensen.
- Ulovlig forbikjøring like foran eller i veikryss hvor sikten er hindret ved bakketopp, kurve eller på annen måte, foran gangfelt eller hvor det er skiltet med forbikjøring forbudt.

*Sakset fra Aftenposten
2. januar 2004
Journalist: Geir Salvesen*

Fra barnemunn...

Ei lita jente var ferdig med sin første uke på skolen.
– Dette er helt bortkastet tid!
Jeg kan ikke lese og jeg kan ikke skrive,
og så vil de ikke la meg snakke!

advokaten

Av advokat Einar I Lohne

Partner i advokatfirmaet Seim-Haugen, Steenstrup & Co,
og nestleder i Landsforeningen for Nakkeslengskadde

Spesialisterklæringer og nakkeslengskader

Alle som har langvarige plager etter en nakkeslengskade vil før eller senere møte en eller flere medisinske spesialister som skal avgi en erklæring om skaden. Mange sitter imidlertid igjen med flere spørsmål enn svar, etter at erklæringen foreligger. Hvorfor – og hva kan vi gjøre med det?

Hvorfor spesialistvurdering?

Spesialisterklæringer innhentes i både trygde- og erstatningssaker. Erklæringen er nødvendig for at man skal ha et sikrest mulig medisinsk grunnlag å bygge på når man skal gjøre de juridiske vurderinger knyttet til en trygdesak eller et erstatningskrav.

Vi vil jo gjerne tro at medisinske vurderinger som skal danne basis for behandling av en sak med store økonomiske konsekvenser for en skadelidt og som utarbeides av renomerte medisinske spesialister vil være korrekte og balanserte. Naturligvis er de ofte det. Men samtidig ser vi alt for ofte at kvaliteten på erklæringer varierer sterkt. Det er også en svakhet at to erklæringer avgitt i den samme sak kan variere voldsomt i sine vurderinger og konklusjoner. Det er et beklagelig faktum at to ulike spesialister kan vurdere helt sentrale spørsmål i den samme sak vidt forskjellig.

Valg av spesialist

Når vi vet at ulike spesialister kan vurdere den samme sak ulikt sier det seg selv at valg av spesialist er viktig og faktisk kan ha direkte betydning for utfallet av saken.

Både forsikringsselskaper og skadelidte er kjent med at valget av spesialist kan være avgjørende. I enkelte saker bru-

kes det derfor mye tid på dette valget. Det beste er naturligvis om det lykkes å komme til enighet med forsikringsselskapet om valg av spesialist. Som regel går det bra – og man blir enige om å benytte en spesialist som begge har tillitt til.

Noen ganger blir man imidlertid ikke enige. Og da er regelen at man ikke skal la seg undersøke av en lege som man ikke har tillitt til. Blir man ikke enige når saken står for domstolen så oppnevnes gjerne to spesialister hvor partene velger en hver.

Hva vurderer spesialisten?

Spesialistens oppgave i en erstatningssak er i hovedsak tredelt. For det første skal det gjøres en vurdering av årsaksspørsmålet. Konkret skal avgjøres om det er mer enn 50% sannsynlig at det er ulykken som er årsak til nakkeplagene.

Det neste spørsmål er å fastsette den skadeutløste medisinske invaliditet. Og til sist skal spesialisten gjøre en vurdering av hvilken betydning skaden har for skadelidtes evne til å arbeide.

En spesialisterklæring omfatter også en rekke andre poster, men det er disse tre som er de sentrale når erklæringen skal brukes i en erstatningssak.

Variierende nivå på erklæringer – hvorfor?

Man kan stille seg spørsmålet om hvordan ulike leger kan vurdere en og samme sak så vidt forskjellig. Jeg hører av og til antydninger om at visse leger er «kjøpt og betalt». Altså at de konkluderer mot bedre vitende til forsikringsselskapenes fordel. I enkelte tilfeller kan det faktisk virke slik. Enkelte leger konkluderer nærmest aldri med at det foreligger årsakssammenheng. Men jeg tror vel egentlig ikke at leger er så kyniske at de lar seg kjøpe på denne måten.

Årsaken til at det oppstår forskjeller er nok knyttet til at vurderingsmomentene er sterkt skjønnspregede. Og om man samtidig anvender diagnosekriteriene som fanatikere leser bibelen så sier det seg selv av det kan bli mye feil.

Et annet moment er at enkelte leger har svært mange oppdrag fra ett eller flere forsikringsselskap. Vi vet at enkelte i perioder utarbeider 50–100 erklæringer pr år. Med en pris per erklæring på kr 10–20 000 sier det seg selv at legens privatøkonomi vil bli sterkt berørt om oppdragene forsvinner. I et slikt tilfelle vil det være vanskelig å være fullstendig objektiv selv om man prøver. Dersom en sak bevismessig står og vipper er det nok lett å la avgjørelsen, bevisst eller ubevisst, falle til gunst for den som betaler regningen.

Hvordan angripe feil i en erklæring?

Dersom det kommer en spesialisterklæring som går i ens disfavør behøver det slett ikke bety at saken er tapt. Som jeg har nevnt vil det kunne tenkes at en annen spesialist kommer til et annet resultat.

Men selv uten å gå den lange og kanskje kostbare veien om en ny spesialisterklæring kan det være mulig å få rettet opp feil i en erklæring. Ved å kjenne de ulike kriterier i årsaksvurderingen, og ved kjenne til hvordan legen anvender forskrift om menerstatning kan man angripe konkrete feil som gjøres i legens vurderinger av årsak og invaliditetsgrad. Og det er ikke sjelden at det fører frem. Enten ved at forsikringsselskapet erkjenner at det foreligger årsakssammenheng i en juridisk forstand, til tross for en erklæring som medisinsk sier noe annet, eller ved at legen selv retter opp en erklæring hvor det er påpekt feilvurderinger.

Undersøkelse av nakken

Anamnese – betyr egentlig erindring.

I medisinen brukes uttrykket om sykehistorien enten den stammer fra pasienten selv eller fra pårørende. I en skadesak foreligger det som oftest en del opplysninger om deg som pasient på forhånd. Nevrologen utfyller disse opplysningene ved å stille deg spørsmål.

Den kliniske undersøkelsen –

Undersøkelser av hjernenerver. Måle kraft når du spriker med fingrene, kraft i fingrene, kraft i håndledd, albuer og skuldre.

Bevegelighet og måling av kraft i overekstremitetene/armene og i under-ekstremiteter/beina. Reflekser og sensibilitet (hud følsomhet). Kompresjonstest (Spurlings test) – hvor hodet fysisk presses ned mot nakken (mange skadde har blitt dårlig ved denne undersøkelsen). Aktiv og passiv bevegelighet – måles! Palpasjon (undersøker med fingrene): C1 og C2 (cervicalvirvler) som er av de høyeste nakkevirlene. C5-C7 som er de nederste nakkevirlene. T3-T5 (thoracalvirvler) som er av de høyeste brystvirvlene. Eventuelt L1 som er den høyeste lumbalvirvelen som går fra korsryggen og ned.

Muskel palpasjon.

Smerter:

Hvilken type smerter har du:

Nerverotsmerter, sviende, brennende, stikkende. Styrken på smerten, utbredelse – hvor sitter smerten, provoserende faktorer – som for eksempel er det noen bevegelser du gjør, arbeide du utfører, som utløser smerter?

Rotasjon:

Ca. halvparten av rotasjonen i nakken skjer i leddet C1-C2. Når nakkerotasjonen til en side er innskrenket med mer enn 30-40 grader er det sannsynlig at bevegeligheten mellom C1 og C2 er affisert. (C1-C2 – affisert = irritert/irritasjon/skadet).

Spesifikke nakketester:

Flaksjon – rotasjonstest. Det som under-

søkes er bevegeligheten forover, bakover, legge hodet sideveis, uten vridning, i begge retninger og snuing/rotasjon av hodet begge veier.

Muskler som har smerte«referanse» til nakke/hode er i alt 9 forskjellige muskler.

Muskler med smerte«referanse» til arm er 9 forskjellige muskler.

Skader i cranio-cervicale overgangen (overgang mellom nakke/hode).

Symptomer:

Nakke og hodesmerter til bak øynene, periodevis svimmelhet og ustøhet. Hørselsforstyrrelser- tinitus (øresus) og synsforstyrrelser. Pseudo (betyr at noe ligner)-trigeminusnevralgi, som er smerter i trigeminus nerven – den 5. hjerne-nerve – som går vesentlig til ansikt, nese, munn- og øyehulen. Kognitive skader som påvirker konsentrasjon, hukommelse- og oppfattelse. Energifattighet, søvnforstyrrelser, etterhvert et kronisk smertebilde.

Depresjon.

Tester på instabilitet:

Sharp purser test som er en test av ligamentum Transversum, som er et bånd som går på tvers helt øverst i nakken.

Sidefunksjons- test som tester ligamentum Alare, som er et bånd helt øverst i nakken.

Røntgen undersøkelser:

Sidefunksjons test/funksjons røntgen: Hodet strekkes maksimalt til ene siden – bildet taes, så til den andre siden. Ved ligamentum Alare skader blir den skadde ofte svimmel og

uvel ved disse bevegelsene, ofte i flere dager. Så skal det taes et gapebilde i ytterstilling – om «dens» beveger seg for mye til ene siden kan det være ligamentskade særlig om klinikken også stemmer. (dens er en liten «tapp» som sitter i overgangen fra nakke til hode).

Supplerende us:

MR, CT (med spesialsnitt), scientigrafi (med radioaktiv kontrast). Nevropsykologisk test som synliggjør hukommelse-, oppfattelses- og konsentrasjonsproblemer. Diagnostisk fasettledds- blokade – blokade injeksjoner.

Dette var siste del av referatet fra NIMI-konferansen, – med noen utfyllende opplysninger.

Etter å ha gått igjennom dette, bør det være helt klart at en fullstendig undersøkelse av nakken, blant annet hos nevrologen tar forholdsvis mye tid. I hvert fall hvis nevrologen gjør en grundig og god jobb!

Björg Schjølberg

Utvalgt samarbeidspartner for LFN:

- Erstatning
- Trafikkskader
- Forsikring
- Arbeidsrett
- Trygd
- Fast eiendom
- Ekspropriasjon

Advokatene
**JØRGEN BUGGE &
JOHS. STRENGE NÆSS**
M.N.A. i kontorfellesskap

Postboks 84 - 1371 Asker
Telefon: 66 90 70 80 - Faks: 66 90 70 81

Adv. BUGGE

Adv.kontor Kristiansand v/Andøya Legesenter
Voie 1 - 4623 Kristiansand
Timeavtale: 90 97 21 90 (mobil)
jb@askeradvokatene.no

Spesialisterklæringer

En sakkyndig erklæring (spesialisterklæring) skal omfatte:

Etiske betraktninger som personlig uavhengighet til skadelidte. Økonomisk og faglig uavhengighet til partene. Ikke være sakkyndig for «egen pasient». Legens opplevelse i møte med den skadelidte.

Grunnlag for utarbeidelse av erklæringen:

Mandat – det skal si noe om hva legen skal undersøke og eventuelt si noe om det er årsakssammenheng

Personlig samtale med skadelidte.

Grundig klinisk undersøkelse.

Gjennomgang av alle relevante saksdokumenter. Det vil si dokumenter som for eksempel sier noe om tidligere muskel og skjellet plager, om du har vært i ulykker tidligere og lignende.

Utforming av erklæring.

Nødvendig innhold i erklæringen:

Skadelidtes egen beskrivelse av tidligere helsetilstand, egen opplevelse av den aktuelle skade, subjektive symptomer, dokumenterte faktaopplysninger, hvor lenge problemene har vart, resultat av legens egne medisinske undersøkelser, legens faglige (sakkyndige) vurdering i saken.

Den sakkyndige vurdering:

Medisinsk invaliditet, funksjon i forhold til arbeid, funksjon i forhold til hjem og fritid, relevant framtidig behandling, sannsynlighet for årsaks-sammenheng.

Grunnlag for vurdering av årsakssammenheng:

Sakkyndige erklæringer skal baseres på en «allment akseptert» faglig medisinsk vurdering.

Ved skader må det sees på omfanget av skaden og de objektive funn.

Årsakssammenheng – alternative medisinske forklaringsmodeller

Vurderingsgrunnlag:

Skadelidtes beskrivelse av tidligere helsetilstand. Relevante saksdokumenter som primærlege journal, trygdejournale, epikriser.

Inngangsinvaliditet (andre sykdommer/skader).

Sårbarhetsfaktor – det sies da noe om hvilken følelsesmessig tilstand du var i da fikk skaden.

Årsakssammenheng – skadeevne/biomekanikk.

Vurderingsgrunnlag:

Skadelidtes opplevelse av ulykken/hendelsen, skademelding, takstrappport, politirapport, teknisk beregning av krefter.

Lav energiskade (liten fart)?

Legens vurdering av påkjenningens/traumets mulige skadeevne (sannsynlighet for at det har oppstått skader i ulykken).

Årsakssammengeng

– traumatologisk vurdering:

Tidspunkt for når symptomene startet, skadelidtes opplysninger, medisinsk dokumentasjon.

Brosymptomer (sammenhengende plager i en eller annen grad, fra skadetidspunktet).

Adekvat symptomutvikling.

Samvirkende årsaksmekanismer:

Der en medisinsk tilstand kan forklares som et resultat av flere faktorer som virker sammen.

Det kan følgelig foreligge årsaker som alle vil være nødvendige faktorer i en årsakskjede.

Isolert vil den enkelte årsaksfaktor ikke være tilstrekkelig til å forårsake den aktuelle medisinske situasjon.

Konkurrerende årsaksmekanismer:

Der det foreligger flere mulige årsaker til en tilstand.

Der hver enkelt årsaksfaktor er tilstrekkelig til å forvolde hele skaden.

HODESKADER

Ved hodeskade, er det skade av selve hjernen som er mest fryktet. Dette kan inntreffe på en lang rekke måter. Hjernen kan bli utsatt for farlige støt uten at det foreligger kraniebrudd. Plutselig akselerasjon eller oppbremsing av hodet er typiske eksempler på dette. En slik skade behøver ikke å gi en alvorlig eller permanent skade.

Senfølger etter hodeskader:

De fleste pasienter med hodeskader kommer heldigvis fra skaden uten at en mer alvorlig behandling må settes inn, – uten permanente skader eller problemer.

Ved en hjerneskada kan skaden føre til post traumatisk epilepsi. Heldigvis er slike alvorlige skader sjeldne. Hyppigere treffer man pasienter som har mer ukarakteristiske symptomer som ikke alltid fortoner seg så alvorlige for omverdenen, men som for pasienten er svært plagsomme. Det dreier seg om symptomer av kronisk karakter. Det kan være hodepine som utløses ved fysiske anstrengelser, forover bøyning, støy, stress og varme. Svimmelhet kan også være et fremtredende post traumatisk symptom. Også denne provoseres av anstrengelser. Pasienter med senfølger etter hodeskader, kan plages med svekket hukommelse, konsentrasjonsvansker, innlæringsvansker, irritabilitet, søvnforstyrrelser og økt

Redaktør: Bjørg Schjølberg

trettbarhet. Dette symptombildet benevnes oftest som post traumatisk encephalopatia (hjernelidelse i sin allminnelighet). Denne tilstanden vil ofte medføre langvarige sykemeldingsperioder og eventuelt uføretrygd.

Sakset fra en bok om nevrologi – Bjørg

Nakke – Rygg – en biomedisinsk tilnærming

Dette var tittelen på et seminar som ble holdt i Oslo 13. – 15. februar i år. Landsforeningen for Nakkeslengskadde ble invitert til å delta på dette seminaret.

Vi var fem stykker fra hovedstyret som meldte oss på, og vi var også den eneste medlemsorganisasjonen som var tilstede.

Vil forsøke å gjengi litt av det her.

Kristin Ravnanger

som er statssekretær i helsedepartementet, åpnet seminaret og sa blant annet:

Av dem som plages av nakkesmerter, rapporteres det at 35% har plagene i mer enn en måned. Dette er fra en Sintef rapport fra 2003.

Fra 1970 – 1997 steg antall uføretrygdede i Norge fra 17 – 33% med bakgrunn i rygg og nakkeproblemer. (anm. Det var mange i dette tidsrommet som ble uføretrygdet på grunn av nedleggelse av flere industri arbeidsplasser).

Nakkesleng utgjør ca. 50% av meldte skader etter en trafikkulykke.

Platon uttalte en gang: Vår tids store ulykke er at legene skiller legemet fra sjelen.

Det er viktig at nakke- og ryggpasienter IKKE blir psykologisert. IKKE si at dette er psykisk betinget. Psyken og somatikken må sees i sammenheng. Det er viktig at pasienten blir tatt på alvor i forhold til problemet.

Nasjonalt ryggnettverk – ble dannet i 1999 og som et resultat av dette, finner dette seminaret sted. Tverrfaglighet er her en praktisk virkelighet.

Åge Indahl

– lege, er spesialist i fysikalmedisin og ansatt ved Spesialsykehuset for Rehabilitering i Stavern. Sykehuset er en del av Rikshospitalet.

Våre forestillinger om et bestemt tema er ikke alltid lik virkeligheten!

Det sansemotoriske systemet er mye mer innviklet i nakken enn i nedre del av ryggen.

Mange av våre bevegelser er automatisert, som en funksjon av læring. Det vi bestemmer over er aktivitet.

Nervesystemet – impulser og reaksjoner – er et utrolig sammensatt og komplisert system. Det er svært mye vi ikke har kunnskaper om, men som vi tror at vi har.

Feed forward kontroll: er det en person skal gjøre / utføre.

Vi har sensorisk informasjon (føleleses-)

Erfaring

Antisipering – som er en forberedelse til reaksjon. Dette er ikke viljestyrt. Det er en mengde ting som skjer i vårt system som forberedelse til det som skal utføres.

Et eksempel: Du holder på med et arbeide, men så trenger du en hammer som ligger i kjelleren for å komme videre.

Feed – forward kontrollen sender deg ned i kjelleren, men har ikke lagret hva du skulle gjøre der. Da må du gå tilbake til utgangspunktet og hente informasjonen, og så starte prosessen på nytt.

Det bildet vi har i hodet om hva som foregår i rygg og nakke, vil i høy grad påvirke hvordan vi beveger kroppen. Desto mer dramatisk bildet er, desto mer vil det ha innflytelse på adferden. «tenk om jeg ramler ned trappa, hvis foten svikter..

Hvilket bilde pasienten har i sitt hode, må vi som fagpersoner finne ut av. Hvilket bilde pasienten har i sitt hode etter en konsultasjon, er det vi har bidratt med, med den informasjonen vi har gitt. Den informasjonen vi gir kan gjøre at pasienten som kom inn med en djevel i ryggen, går ut igjen med tre. Da har vi ikke gjort jobben vår!!

Gjør ikke legen noe med det som er i hodet, får han heller ikke noe godt resultat i forhold til problemet.

«Det beste at gjøre ved ondt i sin rygg, er at tørre at føle seg trygg». Et utsagn av Tom Bendix.

Et spørsmål fra salen:

– Hva gjør du når du får inn en pasient?

- Ser og snakker med pasienten

- Forsøker å finne ut hva som er galt
- Forsøke å gjøre ham/henne trygg
- Forklare hva pasienten kanskje bør gjøre
- Setter noen injeksjoner hist og pist for å bedøve litt. Få musklene til å slappe av.
Det er ingen god behandling å tilby kronikerne!

Inger B. Scheel

– forsker og kiropraktor, ansatt på Ullevål sykehus – Nasjonalt Ryggnettverk.

Det er sprikende utsagn om manipulasjon av ryggen virker eller ikke.

Det er sprikende utsagn om når en bør starte med behandlingen og når dette har noen nytte.

Dette er hentet fra undersøkelser og rapporter fra 12 land:

Positiv – positivt for rygglidelser

Usikker – for lite dokumentasjon om at manipulasjon har noen effekt

Negativ – gjør mer skade enn nytte

(Anm. Det er neimen ikke enkelt å finne ut av hva som er av det gode eller ikke?).

Charlotte Yde

– DC, MPH, professor (kiiropraktor)

Refererte til et prosjekt hvor pasienter hadde ryggsmerteproblemer med korsryggen.

De hadde en gruppe med god prognose og en gruppe med dårlig prognose, sett etter en klinisk undersøkelse. Disse pasientene ble fulgt opp med behandling: Første konsultasjon/behandling, etter fire behandlinger på fire uker, etter tre måneder og etter ett år.

De med god prognose (de med minst smerter) hadde god bedring etter fire behandlinger på fire uker.

Det viste seg at behandlinger utover dette var bortkastet både når det gjaldt tid og penger.

Dårlig prognose – liten bedring etter hele perioden. (bedre og dårligere underveis, men var nesten tilbake til utgangspunktet etter et år).

Kvinner kom dårligere ut enn menn!

Konklusjon: Hvis behandlingen ikke har effekt etter fire uker – fire behandlinger – GLEM denne behandlingsmetoden!

Smerter i ryggen – når får man det og hvordan går det siden?

- Er du mentalt svak, er sannsynligheten 50% større for at du også er fysiologisk svak.
- LBP – lower back pain – korsryggsmerter, kan være et tegn på dårlig helse generelt.
- Lette ryggsmertor går som oftest over av seg selv. Se an og ikke start med behandling.
- LBP – har plutselige angrep, for deretter komme og gå. De er sjelden kroniske!
- Har du LBP som 18-20 åring, har en allerede satt et mønster for problematikken resten av livet.
- Hvis LBP starter tidlig i livet, er biologiske faktorer sterke. Sterk genetisk bakgrunn, men også miljø faktorer kan spille inn.
- Mestringsevnen kan påvirke/utvikle LBP problemer ved stress, stor aktivitet, belastninger som for eks. i det militære.
- Hvordan du er i hodet, påvirker også ryggen.

Henrik Wulf Christensen

– DC, MD Phd – kiropraktor som har videre utdannet seg til lege.

Palpasjon var temaet ved denne forelesningen.

Hvor mange av dere (i salen) benytter palpasjon som en undersøkelses metode i det daglige?

Alle hevet hånden ved det spørsmålet.

Hvor mange av dere tror at dette er en god undersøkelses metode?

Noen ytterst få hevet forsiktig armen (av ca. 350 deltagere).

Av de forskningsrapportene han henviser til, sa tre at palpasjon hadde noe for seg.

Fem andre sa at denne undersøkelses formen, ikke var av noen betydning.

Det er STORE språk i kunnskap og meninger innenfor dette feltet.

Cecilie Røe

– lege – spesialist i fysikalmedisin.

Tema: Mekanismer for å utvikle muskelsmerter.

Det en må se på når en skal lokalisere smerten, er om den er lokal eller om det er en perifer årsak til smertene. Er de akutte eller kroniske?

Smerter er en ubehagelig sensorisk

eller emosjonell opplevelse, som opptrer i sammenheng med vevskade.

However, wound`s don`t hurt during a battle! – Skader er ikke smertefulle under en kamp!

(Anm. Hvor mange ganger har vi ikke hørt at: Jeg kjente ikke smerter i nakken den første tiden, det var armen eller foten som var vond. Den sterkeste smerten «vinner» selv om kanskje andre skader er større).

Over tid vil alltid sterkt arbeidende muskler utvikle smerter. Smerter er ikke et problem, men et symptom på at noe er galt.

Jostein Kråkenes

– lege – har vi skrevet om flere ganger. Se «Nakkeslengen» nr. 1 og 2 – 2004. Det siste er at dr. Kråkenes nå har publisert sine fire artikler.

«Nå har vi bygd grunnmuren, men som dere ser, det er mye igjen før huset er bygd».

Bertel Rune Kaale – fysioterapeut – har sendt sin første av fire artikler til Amerika, men Kaale har enda ikke fått noen tilbakemelding på om den blir publisert eller ikke.

Peter Magnusson

– D.Sc. fysioterapeut og forsker.

Tema: En biomedisinsk vurdering av muskulatur ved tøyning.

Er tøyning bortkastet tid? Er tøyning skadelig?

Fordelen ved strekking er at det øker bevegelsene, reduserer stivhet og øker prestasjonen.

Ved forsøk og målinger av tøybarhet, viser det seg at muskulaturen er mer tøybar etter femte forsøket. Når en person gjør tøyninger blir han/hun mer smidige.

Ved statiske tøyninger – «strekking og hold» teknikken – vil bevegelsene være kortere enn ved «spenn og slapp av»

teknikken. Ben og armer kommer etter en slik strekking, både lengre ut og lengre opp.

En måling viser at ved tøyning i 216 sekunder en gang daglig i tre uker, ga omtrent samme resultat av tøybarhet som ved tøyning i 3150 sekunder, innenfor de samme rammer av tid.

Temperaturen i musklene påvirket ikke resultatet av tøybarheten.

Ref. Liv Hagen

17.02.04

Elsk meg mest

når jeg fortjener det minst,
for da trenger jeg det mest.

Smilet...

Et smil er som hvile for den trette,
dagslys for den motløse,
solskinn for den triste og
velsignelse i vanskelige tider.

ADVOKATFIRMAET
KROGSTAD
ANS

Vi spesialiserer oss innen
personskadesaker, trygdesaker
og forsikringsaker

MNA

Advokat Harald Krogstad
Advokat Tore Sveen
Advokat Geir Morten Lækken
Advokat Olav Kuvås
Advokat Morten Fossum
Advokatflm. Ola Kvemes
Advokatflm. Erik Widerøe

Besøksadresse:
Schreinergården,
Olav Tryggvasonsgate 30,
Trondheim

Postadresse:
Postvoks 746, 7407 Trondheim

Epost: post@krogstad.no
Web: www.krogstad.no

Telefon: 73 51 22 66 Telefaks: 73 52 67 30
Kontonr. 9051.05.01720 Foretaksnummer: 971 592 656

- Trafikkskade-rådgiver fikk penger av advokatfirma - Advokater fikk erstatningssaker av landsforeningen

Betalte for å sikre seg klienter

Førstevalg

Advokatfirmaet Ness & Co betalte penger direkte i rådgivernes lomme for å få tilsendt klienter fra Landsforeningen for trafikkskade. Generalsekretær i landsforeningen, Marit Andresen, sier det var uheldig at enkelte advokater betalte direkte, men at det nå er ryddet opp i denne praksisen. I dag er likevel advokatfirmaet Ness & Co førstevalg når trafikkofer får advokater.

Syvdoblet

Å være advokat for trafikkofer er «big business». Salærkravene i store saker er syvdoblet på ni år. Advokat Christian Lundin i Ness & Co har rekorden med et krav på 2,5 millioner kr. Kravet ble klaget inn til Høyesterett, men ble stående. – Deler av advokatbransjen fremstår som en profittoptimaliserende industri, mener Finansnæringsens Hovedorganisasjon.

Betalte for å få trafikkofer som klienter

De tre partene i Advokatfirmaet Ness & Co, advokatene Christian Lundin, Erik Johnsrud og Jan Gunnar Ness, tjener millioner på trafikkofer.

God business

Samtidig er Ness & Co det firmaet som har tette kontakt med Landsforeningen

for trafikkskade, og får jevnlig tilsendt klienter derfra.

Ness & Co blir tildelt trafikkofer med store skader fra foreningen før andre advokater i det hele tatt kommer inn i bildet.

– Ja, det stemmer. Trafikkofer med store skader sender jeg til Ness & Co, fordi jeg mener de er best på den type skader, sier rådgiver Tom Eitvet i Landsforeningen til Aftenposten.

Flere kilder har de siste ukene fortalt Aftenposten at Ness & Co har betalt penger direkte i Eitvets lomme for å få tilsendt klienter fra Landsforeningen. Da Aftenposten tok dette opp med advokat Jan Gunnar Ness, og med Eitvet, bekreftet begge to forholdet. Men begge betydte samtidig at betaling ikke lenger finner sted.

– Det er riktig det, men etter at jeg ble fast ansatt i foreningen for par-tre år tilbake, så tok dette slutt. Jeg fikk betalt av enkelte advokater for det jeg kaller «tilrettelegging», sier Eitvet. Ifølge Eitvet hadde han aksept i Advokatforeningen for dette, fordi han ikke var fast ansatt i foreningen.

– Betalingen var klart uheldig, sier Jan Gunnar Ness. Han sier at han er glad for at det nå er slutt på å betale penger til Eitvet.

– Hvorfor betalte dere ham da?

– Han gjorde et reelt arbeid for oss. Han snakket med skadelidte, og tilrettela

saken, sier Ness.

Generalsekretær i Landsforeningen Marit Andresen sier det var uheldig at enkelte advokater betalte direkte til Eitvet, men at det nå er ryddet opp.

– Ingen advokater betaler i dag noe som helst for å få klienter av oss.

Likevel bruker Ness & Co fortsatt Eitvet aktivt overfor selskapene. Brevveksling mellom advokat og selskap kan ofte sendes i kopi til Eitvet, som også selv tar direkte kontakt med selskapet. Ness & Co kan også ta med seg Eitvet på møter med selskapene.

Flere forsikringsselskap har uttrykt misnøye overfor Aftenposten over det tette forholdet mellom Eitvet og Ness & Co. De sier at de har et godt forhold til foreningen, men at dette kompliseres fordi Eitvet oppfattes å operere på vegne av firmaet.

– Det svekker Landsforeningens seriøsitet å ha så nære relasjoner til ett enkelt advokatfirma, sier informasjonssjef Øystein Thoresen i Gjensidige.

Også advokat Helge Huseby Haug i Normann & Co vedgår at han har betalt direkte til Eitvet for klienter.

Eitvet bekrefter at også advokatfirmaene Normann & Co og Vogt og Wiig får jevnlig tilsig av trafikkofer fra Landsforeningen.

Sakset fra Aftenposten

27. desember 2003

Journalist: Robert Gjerde

En kommentar fra LFN

Da Landsforeningen for Nakkeslengskadde ble dannet, kjente vi til denne praksisen i andre foreninger.

Det vi hadde helt klart for oss var, at en slik linje ville aldri LFN inn på.

LFN har ingen fast ansatte i sine rekker, men vi har flere tillitsvalgte som gjør en kjempejobb uten å få betalt for det, verken fra den skadde, advokat eller forsikringsselskap.

De tillitsvalgte i LFNs hovedstyre har ingen kontortid eller firmatelefon. Hver enkelt har «sitt lille hjørne» hjemme og benytter seg av husets telefon. Det samme er tilfelle i LFNs lokallag.

En annen landsforening kalte oss for en tid tilbake: «En kjøkkenbenkforening!» Dette snakket vi i Hovedstyret

om og fant da ut at betegnelsen var helt flott!

Vår intensjon har alltid vært å kunne hjelpe andre skadde til et så fullverdig og godt liv som mulig etter skade. Være «tilstede» for den enkelte skadde og hans/hennes familie. Kunne formidle og hjelpe uten at det skulle koste noe! Det har aldri vært «omgivelsene» som har vært i fokus!

Riktignok har også LFN funnet noen advokater (ikke firmaer) som vi stoler på og som vi har erfaring med som skadde. Disse er «plukket ut» og er fra flere steder i landet.

LFN skal aldri si at den skadde skal skifte advokat. Det jeg alltid spør om er: Føler du deg tatt vare på? Det er det aller viktigste. At kjemien mellom den skadde og advokaten er god.

LFN setter krav til «sine» advokater. Får vi tilbakemeldinger på at advokaten gjør en dårlig jobb, må vi få lov av den

enkelte skadde å snakke med advokaten. Som mange av oss har erfart, oppfatter vi ikke alltid informasjonen slik den blir gitt, til enhver tid. Det kan være greit å «rydde» opp i misforståelser hvis det er det. Er det virkelig en dårlig jobb, med tilbakemeldinger fra flere, er advokaten ute av LFN.

Når det gjelder forsikringsselskapene har vi aldri hatt noe nært samarbeide eller vært i møter på grunn av klient. Dette bør være en oppgave for den skadde, dens lege og advokaten. Vi som Landsforening trenger ikke å gå i dybden av saker, hvis da ikke den skadde ber spesielt om at en han/hun stoler på, vil se på saken. Vi oppbevarer ALDRI sensitive opplysninger om noen. Det har vi ikke noe med!

Vi kan gi råd og veiledning. Veldig mye er basert på egne erfaringer og tilbakemeldinger fra andre skadde og pårørende.

Liv Hagen

Medlemsmøte i Drammen, et samarbeide mellom LFN Buskerud og LFN Akershus den 20.01.04

Tema: Trygderettigheter

Foreleser: Trygdejurist Trond Mevik (Se intervju med ham i «Nakkeslengen» nr. 2 – 2003.

Skal forsøke å få til et referat fra dette møtet, men det er ikke mulig å utdype «tingene» for en som ikke er faglært innen dette feltet. Skriver det med en masse "dott" punkter. I trygdesystemet er vi ikke klienter, men medlemmer. I dette referatet har jeg allikevel skrevet klient.

Innledningen til forelesningen var som følger: «Å presentere trygderett på en ikke tørr måte er en stor utfordring», sier Trond Mevik.

- Den personen som er skadet/syk kan få sykepengene inntil et år.
- Deretter er det snakk om rehabilitering/attføring. Hvis det her underveis blir konkludert med at tiltaket ikke er hensiktsmessig eller at det ikke fungerer for denne personen er det snakk om å søke –
- Uføretrygd.

Rettigheter:

- For yrkesskade/sykdom er det andre regler/rettigheter. Såkalte særregler. Innenfor disse særreglene ved yrkesskade, dekkes utgifter til psykolog, alle utgifter ved fysikalsk behandling med mere, mens dette ikke dekkes fullt ut ved andre skader!
- Hvis en blir henvist til for eksempel smertespesialist eller psykolog dekkes utgiftene ved reise kun til nærmeste spesialist. Er spesialisten kun i Kristiansand blir reiseutgift og evt. overnatting, dekket dit og ikke til Oslo selv om dette er nærmere. Da med avreise fra Buskerud. Buskerud tilhører «Helseregion Sør». Akershus tilhører «Helseregion Øst». En får altså dekket reiseutgifter innenfor regionen.
- Hvis trygdeetaten sender deg et annet sted, dekkes utgiftene.
- Finnes det aktuelle «tilbud» bare i Bergen, får en dekket utgiftene til reise og overnatting.
- Får dekket utgiftene ved behandling i

Liv Hagen, Trond Mevik og Bjørg Schjølberg

«smerteklinikk» i Drammen, – men denne har lang ventetid!

- Får IKKE dekket utgiftene ved samme behandling i Oslo selv om det her er kort ventetid. Da må en betale alt selv. (Oslo er i Helseregion – Øst)
- Hvis trygdekontorene hadde gjort jobben sin, ville alt ha vært mye greiere for den enkelte.
- Saksbehandler rollen er meget viktig. Saksbehandleren har som oppgave å kartlegge behov og krav – i tillegg til den informasjon som gies av den enkelte klient.
- Trygdekontorene oppfattes ofte som en motpart og ikke en hjelper. Dette er «kampen mellom David og Goliat» i alt for mange tilfeller.
- Klienten føler ofte at han blir møtt med arroganse, eller at det er vanskelig å få tak i saksbehandleren per telefon.
- Hvis avslag på søknad og det klages på avslaget, kan det ta opptil 9 måneder før en får svar. Hvis en enda en gang får avslag, er det lett å gi opp. Tar et nei for et nei. --- Ikke gjør det! Benytt deg av en trygdejurist helst i forkant av søknaden og/eller anken!!
- Ting som klienten helt klart har krav på,

blir ikke oppgitt til klienten. Den menige mann har ikke innsikt i sine rettigheter!

- I 9 av 10 søknader om «uføretrygd», får søkeren avslag. I vedtaket er det ingen begrunnelse. Det står kun «Fyller ikke vilkårene». Den enkelte søker har krav på å få utlevert/innsynsrett i sine egne dokumenter. Det er dog noen få begrensninger som «at det er dokumenter klienten ikke har godt av å se/blir syk av å se» eller «at det er Trygdeetatens EGNE dokumenter». Alle dokumenter skal nummereres, slik at du kan se om det mangler noen dokumenter! Det er et eget skjema som fylles ut, for å få ut dokumentene.
- De siste tre årene har trygdekontorene blitt flinkere til å utlevere dokumenter.
- Trygdekontoret avgjør alt unntatt Uførepensjon, den avgjøres hos Fylkestrygdekontoret. Men i «bunnen» her ligger en «innstilling» fra det aktuelle trygdekontor.
- Ved andre trygdesaker, hvis anke, ankes avgjørelsen til Fylkestrygdekontoret.
- Opplysningsplikten ligger til trygde-

- Opplysningsplikten ligger til trygdekontoret, men det er lite trolig at de gir de beste rådene.
- Rådgivende lege for Trygdekontorene er ofte «en kirurg som er for gammel til å operere».
- I en sak som ble lagt frem, var det mellom 40 og 50 erklæringer å gå igjennom. Det tok legen 10 minutter å avsi et NEI. Det er jo helt umulig å gå igjennom en slik mengde dokumenter på 10 minutter! Og samtidig kunne gi et riktig og begrunnet avslag!!
- Har vært vitne til at saksbehandler har makulert erklæringer som ikke passer inn i saken fra Trygdekontorets synspunkt!
- Hjelpemidler som funksjonsfriske kan benytte, får ikke funksjonshemmede dekket gjennom trygdesystemet. En kan få følelsen av at de tar pengene ut av egen lomme.
- All informasjon om tjenester i «Folketrygdloven» ligger på internett under: lovdata.no. 90 % av det som ligger der er ikke av spesiell interesse, men klikk på RTVs rundskriv. Da åpnes alle rundskriv, ca 10.000 sider. Disse rundskrivene følges slavisk! Det er trygdekontorets, fylkestrygdekontorets og Rikstrygdeverkets (RTV) bibel!
- Kan trygdekontoret avslå at en klient får trygdebil selv om det foreligger en «godkjenning» i en spesialisterklæring? Ja, det kan de. For å vise deg hvordan dette kan avgjøres: I et utvalg sitter det 9 personer. Ved behandlingen er 8 for og 1 imot. Da får søkeren avslag!
- I utgangspunktet er reglene veldig firkantede. Trygdekontoret kan ta kontakt med for eksempel rådgivende lege og/eller rådgivende tannlege som da ser på rundskriv, legeerklæringer og lignende. Det brukes kun noen FÅ minutter per sak og dette uten at noen av dem har snakket med eller sett klienten.
- Enhver ny søknad om bil blir behandlet som en ny søknad.
- Kan få avslag selv om man har hatt trygdebil tidligere.
- Selv for en som arbeider innenfor trygdesystemet og ønsker å gjøre en god og skikkelig jobb for sine klienter, kan arbeidsplassen oppfattes som et diktatur. Det en saksbehandler fikk beskjed om da han satte seg grundig inn i de enkelte saker var: «Her har vi så mye å gjøre, at her må vi bare ta hver enkelt sak så raskt som mulig». Underforstått – her går vi ikke dypt og grundig inn i hver sak!
- En person som ble utsatt for to ran i løpet av kort tid, – ett med kniv og ett i en buss, ble ved trygdekontoret oppfattet som TRYGDEMISBRUKER.
- Er du misfornøyd med trygdekontoret ditt kan du skifte trygdekontor.
- I utgangspunktet svarer trygdekontoret at det kan du ikke.
- MEN dette er en rettighet du har. Du kan da selv velge trygdekontor.
- Ved restarbeidsevne må denne utprøves, selv om trening og behandling avsluttes i attføringsperioden.
- Attføring skal gjennomføres når den er «hensiktsmessig».
- Det er nå innført nye regler angående rehabiliteringspenger. Utbetales i maksimum 2 år! Unntaket er alvorlige og livstruende lidelser, som for eksempel ved en kreftsykdom.
- Leger skriver ofte ting i erklæringene, som igjen brukes mot klienten ved trygdekontoret. Legen gjør sjelden dette av «vond vilje», heller det motsatte. Men hvis legen i sin argumentasjon bruker at «pasienten har godt av sol og varme, har godt av det eller det», blir det oppfattet som at legen synes synd på pasienten. Alle har godt av sol og varme, ikke sant?
- Pass på å gjenta og gjenta dine plager og problemer hos legen. Sørg for at legen journalfører dette hver gang. Ha timeavtale hos legen ved alle henvendelser og samtaler. Ikke godta at ting kan taes over telefonen. Pass på at alle besøk journalføres. Ikke godta at legen sier at det ikke er nødvendig å skrive de enkelte tingene inn i din journal, fordi det er nevnt mange ganger tidligere. Ikke gi deg, vær sta!
- Skriv dagbok. Ta den med til legen hver gang, slik at du ikke glemmer ting du ønsker å ta opp eller få notert.
- Det lønner seg å «være på god fot» med legen sin.
- Trygdekontoret legger ikke til grunn alternative behandlere.
- Trygdekontoret har ingen plikt til å be om en spesialisterklæring, men Du bør selv be spesialisten om å sende erklæringen til trygdekontoret.
- Når det gjelder erklæringen, har vi bruk for en trygdejurist! Trygdejuristen kan lage et utkast til legen angående legeerklæringens innhold, spesielt nødvendig er det når legen mener at vedkommende bør uføretrygdes.
- Tidligere skulle det være objektive medisinske funn for å få en uføretrygd. Hvis ikke objektive medisinske funn, fikk en avslag. Nå er flere «ting» godkjent som sykdom, som for eksempel narkomani, alkoholisme og fibromyalgi.
- Er det noen som lurer seg til uføretrygd? Det er utrolig mye papir i en slik sak. Fra fastlegen, fra trygdekontorets rådgivende lege, fra spesialist osv. 99% av kommunikasjonen foregår skriftlig. Men i mange tilfeller innkalles det til «basismøte» hvor representanter fra trygdekontor, arbeidskontor, fastlegen, rådgivende lege og klienten er til stede. Her gjennomgås saken og hvilke tiltak som er gjort og evt. hvilke tiltak som bør utprøves. Utover dette er det liten kommunikasjon (muntlig) mellom fastlegen og trygdelegen.
- Trygdekontorets samarbeidende leger. Dette er spesialister som er «trygdekontorets leger» og som er med og avgjør søknader. I et kjent tilfelle uttalte en slik spesialist til en ansatt i trygdesystemet: En person søker om trygdebil med begrunnelse i angst. Hvis vedkommende ikke møter opp til avtalt time på grunn av angst, får vedkommende avslag på grunn av manglende fremmøte. Hvis vedkommende møter opp til avtalt time, får vedkommende avslag fordi angsten er ikke belastende nok til å få trygdebil! Hva synes du om denne begrunnelsen?
- En som søker uføretrygd kan bli innkalt til trygdelegen, psykolog, psykiater osv. Du har selv muligheten til å velge spesialist, selv om trygde-

kontoret vil at du skal gå til en av deres spesialister! Det er fritt leagevalg i dette landet.

- Opplagte saker går som oftest bra.
- Trygdekontoret har lov til å stoppe attføringspengene mens en søknad om uførepensjon behandles. Men de har også anledning til å la attføringspengene fortsette!
- En uførepensjon skal gjelde fra «Virkningstidspunktet», det vil si at de går tilbake i tid, til det tidspunktet hvor klienten falt ut av arbeidslivet.
- Etterbetalingen skal skje fra dette tidspunktet, selv om det er flere år tilbake i tid. Men da med fratrukk av det du har fått utbetalt fra trygdekontoret, gjennom disse årene.
- Fylkestrygdekontoret avgjør søknaden om uførepensjon. Dette etter råd fra/innstilling fra trygdekontoret. Som oftest følger de denne innstillingen.
- Uførepensjonen regnes i dag ut fra et gjennomsnitt av inntekten, gjennom de siste tre yrkesaktive år.
- Fra 01.01.04 ble det innført en midlertidig uførepensjon med en tidsbegrensning fra 1–3 år. Det utbetales da 66% av opprinnelig uføretrygd i denne perioden.
Denne bestemmelsen gjøres ikke gjeldende for alle som har søkt uføretrygd før 01.01.04.
- Noe som er veldig viktig for yngre personer er, at det er et skille ved 26 år. Hvis virkningstidspunktet er før fylte 26 år vil en ha krav på noe som heter «ung ufør». Dette er en rettighet for unge som ikke har hatt anledning til å opptjene pensjonspoeng. Dette kan igjen gjennom et langt liv utgjøre mange penger!!
- Juridisk bindende: Alt som sies på telefon eller gies av svar, råd og veiledning per telefon er IKKE juridisk bindende.
Alle avgjørelser skal FATTES I VED-TAK.
Båndopptak er ikke juridisk bindende. Trygdekontoret har NOTERINGS-PLIKT hvis du ringer trygdekontoret. Notere hva saken gjelder, hva som ble sagt og avtalt. Dette skal gjøres hvis saksbehandleren gjør jobben sin!

● Hvis en har pensjonsforsikringer:

Samtidig som en søker uførepensjon gjennom trygdesystemet, kan en sende søknad til forsikringsselskapet som for eksempel til KLP. Altså søke om å få ytelsen som en midlertidig uføretrygd.

● Grunnstønad:

Det er mulig å få grunnstønad til dekning av for eksempel transport og klesslitasje. Månedlige utbetalinger hvis særskilte behov.

Sats 3: Kroner 1.500,- per måned.

● Trygderetten:

Det er ikke mulig å møte opp i trygderetten. Alt er skriftlig. En skriftlig domstol med andre ord.

- Hvis du skal sende en søknad, ta kontakt med trygdejuristen på forhånd, slik at søknaden blir formet riktig i forhold til søknad

- Sosiale forhold gir ikke rett til stønad. Ikke søke om å få sykepenger ved utenlandsopphold, fordi varme og varmt vann er godt for deg (alle har godt av å være i varmen). Får avslag med slike begrunnelser.

- Alt av papirer som ligger i din mappe, er avgjørende for din sak. Opplagte feil i journalen fra første lege, gjør at denne feilen følger pasienten videre, ofte i alle senere erklæringer. Det er ikke lett å få rettet opp feilen/-e. Du kan forlange å få et notat i margen utenfor feilen, men det er ikke sikkert at du får gjennomslag for det! Det er ikke lov å forandre feil i journalen. Kan kun skrive et tilleggs notat.

- Synsproblemer og hukommelsesproblemer begrenser tilgangen til attføring. Disse problemene fører ofte lettere til uførepensjon fordi det også begrenser muligheten til arbeid. Valg av yrke er begrenset og da er det heller ingen hensikt med yrkesrettet attføring.

- Mange er redde for å snakke til/med trygdekontoret eller arbeidsutprøvningsbedriften.

Det som er veldig viktig er at en er positiv og ser på tiltaket med positive holdninger. Hvis en ikke gjør dette, er det svært sannsynlig at det kommer en notis i rapporten om at klienten er

negativ til tiltaket. Det taler ikke til din fordel.

● Synskorrigerende hjelpemiddel:

Dette er kapittel 5 – saker. Det ytes i hovedsak ikke stønad til andre hjelpemidler enn det som er omfattet av kapittel 5, se § 5–14 og § 5–15
Når det gjelder yrkesskade kan nødvendige utgifter til briller dekkes. Det er et vilkår at synsvekkelsen har direkte sammenheng med yrkesskaden og nødvendiggjør behov for brille. § 5–25

- Alle merutgifter som en har som følge av skaden, kan en trekke av på skatten. Alle kvitteringer må legges ved selvangivelsen. Det er et spesielt avsnitt for dette.

● Fri rettshjelp:

Alle som har en inntekt under kr. 230.000,- og en formue under kr. 100.000,- har rett til fri rettshjelp. Ved trygdesaker gjelder dette kun for den søkende part. Ektefelles eller samboers inntekt/formue legges ved, men skal ikke taes med i vurderingen.

Ingen egenandel.

I utgangspunktet får en ikke fri rettshjelp til å dekke utgifter som trygdekontoret skal hjelpe en med. Men ved en konflikt med trygdekontoret får en fri rettshjelp.

Ved ankesaker gies det fri rettshjelp. Klagesaker hvor en får medhold, er det ingen kostnader for klienten. Oppnår en ingen ting, betales det heller ingen ting.

Hvis en ikke fyller vilkårene for fri rettshjelp:

Fyller ut søknader gjøres uten kostnader. Første konsultasjonstime – ingen kostnader. Sendte papirer – ingen kostnader.

Ingen skal gå i minus.

Når en sak er positivt avgjort, får en finne ut av kostnadene.

- 80% av trygdejuristens klienter kommer FOR SEINT i forhold til søknader. Når de kommer til ham, er søknaden allerede sendt!

- Ta kontakt med trygdejuristen i forkant av alle typer søknader som skal til trygdesystemet.

Ref. Liv Hagen

Forsikringsekspertene mener ofrene taper på advokathjelp

Advokat vil ha forsikringsombud

Det er advokatene og spesialistene som tjener på forsikrings sakene. Ikke de skadelidte. De må derimot betale hele regningen, mener advokat Magnus Stray Vyrje.

Utnytter systemet

Advokat Magnus Stray Vyrje har jobbet i mange år med erstatnings- og forsikringsrett, på begge sider av bordet. Han har representert både forsikringsselskap og trafikkkofre.

Han mener forsikringsoppgjørene etter personskader har utviklet seg til et «økosystem» der advokater, skadebehandlere og en stadig økende flora av engasjerte sakkyndige lever av hverandres arbeid, og tjener «alt for gode penger».

– Bare et statlig Forsikringsombud, kombinert med en egen godkjennelsesordning for sakkyndige og standardiserte kriterier for invalidefastsettelse og erstatningsutmåling kan gjøre noe med dette problemet, sier han.

Stray Vyrje mener at advokatene og spesialistene på begge sider er til for hverandre, på ofrenes regning. Også ulike landsforeninger for skadelidte bidrar med å koble på advokater i enhver sak, også i enkle saker der det ikke er behov for advokater. Dermed stiger kostnadene.

Under påskudd av å fremme skadelidtes interesser, fremmer man egentlig sine egne. Og det i en situasjon hvor det til syvende og sist er skadelidte som finansierer gildet, uten mulighet for innsyn og revisjon, sier Stray Vyrje.

Påskudd å hjelpe

Han sier at det er tre-fire advokatfirmaer som har skaffet seg monopol på store forsikrings saker med personskader. Enkelte av disse selskapene har til enhver tid 500 – 600 klienter.

– det å hjelpe skadelidte er bare et påskudd for å gjøre god butikk, sier han.

Han belyser påstanden med et tenkt eksempel:

– 14 dager etter at en gutt på Smøla blir skadet, så har et advokatfirma i Oslo fått «saken». Advokaten drar automatisk i

gang en prosess med «skadebehandling», uavhengig av om det er behov for det eller ei, som automatisk betales med 30 – 50 000 kroner fra skadelidtes forsikringsselskap. Så kan advokaten «aktivere» en rettshjelpsordning, der det er ytterligere 80 000 kroner å hente. Hvis dette så skulle vise seg å være en sak der erstatningen til skadelidteer på 1,5 millioner kroner vil ikke 14-åringen få alle pengene. I et slikt tenkt tilfelle kan skadelidte fort ende opp med 1,1 millioner, mens advokatfirmaet forsyner seg med 400 000 kroner til salær og spesialister. Guttungen på Smøla må altså finansiere «moroa». Hvis det i verste fall skulle vise seg at han ikke har rett på noen erstatning fra forsikringsselskapet, må han egenhendig dekke advokatens regning.

Kritisere selskapene

Også forsikringsselskapene får sitt pass påskrevet av Stray Vyrje.

– De bidrar til å drive summene i været ved å utbetale deler av skadelidtes erstatning til dekning av advokatkostnader i

stedet for å si det som det er, at kostnadene er for høye.

– Men mener du at for eksempel hardt trafikkskadde Katrine Bråtane, som fikk 11 millioner i erstatning etter en domstolsbehandling, ikke burde hatt hjelp av advokater?

– Jeg kan ikke se at Bråtane ville ha oppnådd noen lavere erstatning innenfor et alternativt system som fokuserer på forutberegnelighet og fastsatte standarder. Slik jeg vurderer det, oppnådde hun sin erstatning snarere på tross av dagens system, bl.a. fordi hennes langvarige erstatningssak, også for Høyesterett, ble betydelig vidløftiggjort, sier Vyrje.

Advokat Christian Lundin ønsker å presisere at hans samlede salærkrav i Bråtane-saken på 2,5 millioner kroner, omtalt i Aftenposten lørdag, er en omkostningsoppgave som ikke bare var salær til ham selv, men også til advokatfullmektiger, gebyrer og andre utlegg.

*Sakset fra Aftenposten 29. desember 2003
Journalist: Robert Gjerde*

Moder Teresas anmodninger om livet

Livet er en sjanse	– grip den
Livet er en skjønnhet	– beundre den
Livet er lykksalighet	– nyt den
Livet er en drøm	– realiser den
Livet er en utfordring	– ta imot den
Livet er plikt	– utfør den
Livet er et spill	– spill det
Livet er dyrebart	– ta vare på det
Livet er kjærlighet	– nyt den
Livet er et løfte	– hold det
Livet er sorg	– vinn over den
Livet er lovsang	– syng den
Livet er en kamp	– kjemp den
Livet er en tragedie	– bekjemp den
Livet er et dristig eventyr	– våg det
Livet er lykke	– fortjen den
Livet er liv	– bevar det

Skremmes til forlik, du betaler

Blir kostbart

Norges største forsikringselskap vil ikke lenger ha negativ omtale. Derfor inngår If nå forlik, selv om det gir økte utbetalinger. Prisen må trolig kundene betale i form av høyere forsikringspremier. – Alt som If hadde brukt til merkevare bygging, var helt bortkastet. Det er ikke rart at ledelsen nå vil forlike saker, selv om det kan bli kostbart, sier anonym If-kilde.

Norges største forsikringselskap skremt vekk fra rettssalen

Økte forsikringspremier i vente

Bråtane-saken har vært så katastrofal for Ifs renome` at selskapet har bestemt seg for å unngå negativ omtale, og heller inngå forlik. Resultatet vil bli høyere premier for deg og meg.

Økte utbetalinger

If har fått så mye «pepper» i offentligheten at saksbehandlere er blitt instruert til i størst mulig grad å unngå medieomtale. Det er de kompliserte sakene som skal forlikes ved hjelp av økte utbetalinger, med den konsekvens at premier vil øke. Det bekrefter flere If ansatte overfor Aftenposten

If mener at selskapet i enkelte typer skadesaker, som Bråtane-saken, nesten uten unntak blir uriktig og usaklig fremstilt i mediene.

Katrine Bråtane ble lam fra halsen og ned da hun i 1990, 11 år gammel, ble kjørt ned av en lastebil. 12 år etter ulykken var den endelige erstatningen klar. Totalt ble hun tilkjent 11,1 millioner kroner, etter at Høyesterett satte punktum i november 2002.

– Alt som If har brukt til merkevare bygging var helt bortkastet. Det er ikke rart at ledelsen nå vil forlike flere saker, selv om det blir kostbart, sier en anonym If-kilde.

Direktør Jack Frostad avviser likevel at If er skremt vekk fra offentligheten.

– Det er imidlertid riktig at vi skal anstrenge oss ekstra for å unngå rettsaker.

– Men å hindre at skadelidtes advokat tar ut stevning og eventuelt går ut i media, vil jo åpenbart koste penger i form av høyere erstatning. Kan dere forsvare å velte økte kostnader over

på kundene, bare for å slippe negativ omtale?

– Det trenger ikke å bli dyrere. Lange rettsprosesser er også kostbare, hevder Frostad.

Kravene økte

– Vi konstaterer at det var store problemer med å få frem i mediene hva Bråtane-saken handlet om. Selv om vi mente at vi kjørte en redelig og anstendig linje hele veien, ble vi sett på som grådig og uanstendig, som ville avspise en sterkt skadet person med skambud, sier Frostad.

– Vi skal følge rettspraksis og sørge for riktig erstatning og mest mulig lik behandling av skadelidte. Da må vi i enkelte prinsipielle spørsmål finne løsningen i Høyesterett. Kravet i denne saken var uansett så høyt i forhold til rettspraksis at vi mente det var riktig.

En gjennomgåelse Aftenposten har gjort av Bråtanes krav, viser en økning fra 100 000 kroner pr. år i 1997, via 130 000, til 350 000, før kravet landet på 400 000 til slutt. Høyesterett slo fast at Bråtane skulle få 175 000 kroner årlig til dekning av personlig hjelp, mens det offentlige skulle ha ansvaret for all helsemessig oppfølging. Det er denne årlige ytelsen som hever erstatningen til 11,1 millioner.

– Desinformasjon

Tidligere rettspraksis lå på 50 000–80 000 kroner.

Professor Peter Lødrup, ekspert i erstatningsrett, gir If «rett» i synet på mediernes dekning.

– If vant frem på alle vesentlige punkter i Høyesterett. Men de som bare leste avisene, fikk jo et helt annet inntrykk. Jeg ble litt oppgitt og forbannet over hvor mye desinformasjon mediene kunne levere. Alle rettslige temaer som Bråtanes advokater ønsket å flytte på, sa Høyesterett nei til. Da blir det desinformasjon når Aftenposten og Dagbladet skriver om rettsutvikling, sier Lødrup.

Han skjønner godt at If trekker seg unna offentligheten.

– Det blir også litt underlig at If ble fremstilt som nesten uanstendig fordi man anket saken til Høyesterett. Selskapet plikter å anke når man mener en

underinstans bryter med gjeldende rett. Selskapet forvalter våre penger på en god måte, sier Lødrup.

Han mener Høyesterett i Bråtane-saken slo fast gjeldende rett, nemlig at det er det offentlige, og ikke selskapet som har ansvar for alle utgifter av helsemessig karakter.

Bråtane-saken endret heller ikke rettspraksis i forhold til utbetaling. Høyesterett begrunnet den høye erstatningen med «helt spesielle forhold», nemlig at Bråtane har svært store skader, samtidig som hun er en usedvanlig aktiv person.

– Ikke skambud

Så godt som samtlige aviser skrev at If først hadde tilbudt Bråtane en endelig erstatning på 250 000 kroner.

Dokumenter viser at i september 1991, da selskapet hadde utbetalt 1,8 millioner, skrev If et brev til Bråtanes daværende advokat og ba ham komme tilbake med hva de hadde behov for. I januar 1993 hadde advokaten fortsatt ikke svart. Da truet selskapet med henleggelse. Advokaten somlet, men ba samtidig om ytterligere utsettelse. Noe han fikk.

– Det er purrebrevet fra 1993 som fremstilles som skambud. Det er overhodet ikke noe tilbud om endelig oppgjør. Det er beklagelig at en slik feiloppfatning har fått feste seg så grundig, sier Frostad.

Sakset fra Aftenposten

28. desember 2003

Journalist: Robert Gjerde

Gleden...

Deiligst av alle gleder
er gleden for slett ingen ting
Ikke for noe du kan eller vil,
gleden for intet og gleden for
alt,
Gleden, fordi du er til.

Morgentrimmen...

Og så over til morgengymnas-
tikken: Klar. Start. Opp, ned,
opp, ned, Filiint.
– Og så var det andre øyet.

Full seier for Næss

Etter 13 års kamp har nakkeskadde Thorleif Næss (60) vunnet en knusende seier over Haukeland Sykehus i byretten. I går kveld feiret han sammen med familien.

– Jeg er ikke bitter på Haukeland, bare glad for at jeg nå kan legge denne saken bak meg sier Thorleif Næss til BA.

Lektoren fra Sandviken levde med sterke nakkesmerter i 13 år uten at ekspertene på Haukeland Sykehus fant grunnlag for operasjon.

I går, nøyaktig ett år etter at BA som første avis hadde oppslag om saken, falt dommen i Bergen byrett: Thorleif Næss får medhold på alle punkter.

Utfallet i byretten kan få store konsekvenser for smertepasienter landet over.

Krass kritikk

Byrettsdommer Jacob M. Wolff retter kraftig skyts mot sykehuset, som mener helseinstitusjonen har gitt 60-åringen mangelfull behandling og diagnostisering.

Resultatet er at Hordaland Fylkeskommune må betale 320 700 kroner i saksomkostninger.

– En fullstendig seier. Dommen er ekstremt gledelig, og resultatet var som ventet, sier en fornøyd advokat, Øystein Horneland, som representerer Næss.

Horneland mener denne dommen vil sette strengere krav til sykehuslegene.

– Dette skjerper kravene i undersøkelsesfasen og vurderingene som sykehusene tar. Næss kunne ha fått operasjon som de faktisk utførte på Haukeland, men ble avvist, konstaterer advokaten.

Saftig erstatning

BA har tidligere avdekket at tusenvis av nakkeskadde i Norge årlig sendes over i psykiatrikøen fordi man ikke klarer å finne noen klinisk diagnose.

Thorleif Næss ble sendt til Psykolog og siden stemplet som «kronisk smertepasient».

Retten mener psykologundersøkelsene ikke hadde noen avgjørende betydning for operasjonsavslaget.

Det fritar allikevel ikke sykehuset for ansvar.

Retten har enda ikke tatt stilling til hvor mye Næss skal få i erstatning. Etter det BA kjenner til kan det være flere hundre tusen kroner.

– Man må huske at Næss gikk arbeids-

ufør i 13 år. Han har også hatt omkostninger i forbindelse med operasjonen i Tyskland, i tillegg til annen behandling, sier advokat Horneland.

Fryktet det verste

I går kveld kunne Thorleif Næss sprette champagnen og feire sammen med konen Kjersti Rødland, svigerinnen Siri Rødland Opshaug, 60-års jubilar og svoger Ole Opshaug, barn og barnebarn.

Næss kom med følgende innrømmelse til BA:

– Jeg følte meg ikke trygg på at vi kom til å vinne. Dette er en ny type sak hvor man finner lite juridisk presedens. Jeg kunne endt opp med å betale saksomkostninger på 400 000 kroner. Heldigvis gikk det ikke slik, sier Næss.

Og legger til:

– Det finnes hundrevis, ja sikkert tusenvis, av nakkepasienter som har fått like nedverdiggende behandling som meg. Nå er det viktig at andre, som ikke har orket å forfølge sin sak, ser muligheten til å få hjelp.

Sakset fra BA 22.02.04

Av: Eivind A. Pettersen og Dag Hellesund

Fra pasient til pårørende

Etter å ha vært «pasienten» i familien i 10 år, fant jeg meg selv plutselig som pårørende.

En omstilling som ikke var enkel og problemfri. Det som slo meg etter noen måneder var at min forståelse for de pårørende og ikke minst, min beundring for mange av de pårørende jeg har snakket med.

I min grønne ungdom hadde vi noe som hette «vippe» på strømmen. Når spenningen sank begynte lyset å «vippe». Sterkere og svakere lys. Av og til gikk det hele i svart. Da trengte anlegget mer energi for å kunne utføre den jobben det var satt til å utføre.

Dette ble bildet på mitt nye liv. Så mange ting en skulle forholde seg til.

En ting var i hvert fall sikkert – en fikk

testet tålmodigheten sin. En fikk testet toleransen og utholdenheten sin. En fikk testet forholdet.

Mange ganger var jeg utrolig lei. Tvi syntes litt med tanken på at dette kunne bli en langvarig tilstand i våre liv. Orket ikke å høre den samme historien og få den samme «lista» servert dag etter dag.

Skulle være så forbasket tolerant og medfølende, så omtenkstom og flink. Det var da jeg gikk i svart.

En dag på tur i skogen med hundene mine, tok jeg en beslutning. Min måte å være så snill og from på, i egne øyne, gjorde ikke noe godt for noen av oss.

Jeg satte meg ned med «min pasient» og fortalte hvordan jeg hadde det. Fortalte hvordan denne nye hverdagen påvirket oss begge og våre omgivelser. Hvordan det sleit både på kropp og sjel. At ingen av oss hadde godt av være ampre, sure, irriterte, innesluttete osv.

Vi tok en fight på dette.

Hva vil jeg med dette innlegget? Jeg fikk så lyst til å si til de pårørende, at de aldri må glemme seg selv og sitt eget liv oppe i alle de utfordringer en får som pårørende. At familiemedlemmer ofte kan ha behov for å snakke med en utenforstående om de tingene som kverner rundt i hodet. Det er lov til å si, at nå må vi endre kurs og gi «pasienten» et spark på leggen og si hør nå her...! Det er lov til å si at hele familien blir påvirket av situasjonen. Det er lov å si at nå er jeg trøtt og sliten og trenger litt tid for meg selv.

LFN har likemanns kontakter for pårørende. Det er godt å ha noen å snakke med, som forstår uten at en behøver å si så mye. Dette gjelder også for den skadde. Det hender fortsatt at «vippa» kobler inn, men hvem gjør den ikke det for? Enten du er frisk, skadet eller pårørende.

Liv

Lesernes side

Tusen takk for et kjemp flott blad, jeg gleder meg til hvert nummer. Da finner jeg frem kakao, teppe og setter meg i go`stolen.

Jeg er selv nakkeskadet etter en ulykke i august 01.

I det siste har det vært mange reportasjer i TV 2 om nakkeskader og ulike behandlingsmetoder. Det er reporter Trude Teige som står for disse. Hun har nå tilegnet seg veldig mye kunnskap om emnet. Jeg har sendt flere mail til henne, med spørsmål og hun svarer alltid. Har snakket med andre nakkeskade som sier det samme.

Mitt forslag er derfor å lage en reportasje i nakkeslengen om henne og det arbeidet hun gjør.

Et annet tema som dere tok opp i forrige nummer, var dette med likemanns arbeid. Det er et kjempeviktig tema. Jeg har ei god venninne som jeg ble kjent med etter et opphold på Cato-senteret. Vi snakker sammen nesten hver dag. Vi er med på hverandres opturer og nedturer. Vi ler sammen og vi griner sammen. Vet ikke hvor jeg hadde vært i dag uten henne. Hun er den eneste som virkelig forstår hvordan jeg har det.

Fortsett med deres gode arbeid.

Med vennlig hilsen fra Aud

En takk til deg Aud for innlegget og oppmuntringen.

Vi som holder på med bladet er også skadde, så det er utrolig flott å få tilbakemeldinger fra dere som er vår målgruppe og lesere.

Hilsen fra Bjørg og Liv

Gjengitt fra TV 2 sine nettsider 18.03.04
<http://pub.tv2.no/TV2/nyhetene/article201987.ece>

Nytt håp for nakkeslengskadde

En ny behandlingsmetode for pasienter med alvorlige nakke – og ryggskader vekker international oppsikt.

Metoden er utviklet av en liten gruppe norske fysioterapeuter.

De reiser nå både i innland og utland for å lære bort metoden.

Kobler ut

Vi har to typer muskulatur, den store utvendige som vi kontrollerer, og inne ved ryggraden ligger en annen såkalt stabiliserende muskulatur. Ved en ulykke blir signalene mellom hjernen og denne muskulaturen skrudd av, og dermed må den utvendige muskulaturen gjøre hele jobben for å holde nakke og ryggrad på plass. Resultatet er store smerter som ikke nødvendigvis har noe med den opprinnelige skaden å gjøre.

TV 2 har fulgt mange pasienter som har fått denne behandlingen og alle har blitt bedre. Resultatet er vanskelig å måle, men det ser ut til at når nakken blir plassert i en posisjon i slyngen som gjør pasienten ekstremt trøtt i musklene, så får hjernen beskjed om å koble til stabiliseringsmuskulaturen igjen.

Ny oppsiktsvekkende metode, Neurac (nevromuskulær reaktivering)

Det du så på TV2 var en ny metode i S-E-T (Sling Exercise Therapy) behandling med TerapiMaster. Slyngebehandling og slyngetrening med TerapiMaster bygger på 13 år med systematisk kompetanseutvikling og vitenskapelige studier i samarbeide med dyktige fysioterapeuter.

Gitle Kirkesola har vært sentral i utviklingen av Neurac teknikken som har muliggjort denne nye nakkebehandlingen. Metoden er så ny at kun et fåtall fysioterapeuter har fått opplæring i den. Det vil dessverre kunne ta tid før du kan få kvalifisert behandling.

Behandlingen er myk og kontrollert og utsetter ikke nakken for skadelig belastning.

Forskningsprosjekt for vitenskapelig dokumentasjon av Neurac – teknikken er under forberedelse.

Din veileder i Fysioterapeut S-E-T

De fleste med slik kompetanse er sertifisert som "Fysioterapeut S-E-T.

Se under knappen: Din veileder: Fysioterapeut S-E-T.

Ta kontakt og de vil vurdere om de har tilstrekkelig erfaring til å kunne hjelpe deg. Ventetiden vil foreløpig bli lang.

Vi skal gjøre vårt ytterste for å bidra til flere kvalifiserte behandlere.

Behandlere med slik erfaring finner du i Oslo området, blant annet hos Friskvern-klinikken i Asker og i Bergensområdet hos Tonus.

S-E-T behandling og trening for hele kroppen

Trude Teige

Dagens historie...

Pasient: Doktor, jeg har et problem med å huske noe som helst.

Legen: Hvor lenge har du hatt dette problemet?

Pasienten: Hvilket problem?

Forkjølet

Jeg er så forkjølet, forpint og besværet, og det er så synd og så trist, og jeg er så sy, som ingen har vært

– siden jeg var det sistst.

Og jeg ligger i sengen og tænker kun på, at jeg har det så vederstyggeligt, og er så elendig og mishandlet, åh!

Og det er i grunden så hyggeligt.

Piet Hein

Likemanns- utvalget i LFN 2003-2004

SKADDE:

Åse Branzell – leder

Skytterbråtveien 47b
1739 Borgenhaugen

tlf. 69 70 40 50
e.mail: branzell@spray.no

Gunnar Østland

Skogveien 130 A
1369 Stabekk

tlf. 67 12 11 01
e.mail: oestland@yahoo.no

Liv Hagen

Revefaret 26
1914 Ytre Enebakk

tlf. 64 92 45 05
e.mail: tj.hagen@online.no

PÅRØRENDE:

Ragnar Branzell

Skytterbråtveien 47b
1739 Borgenhaugen

tlf. 69 70 40 50
e.mail: branzell@spray.no

LFN Landsforeningen For Nakkeslengskadde

Boks 9217 • Grønland • 0134 Oslo • Tlf.: 24 10 24 00 • Fax: 24 10 24 99

LOKALLAGSLEDERE OG KONTAKTPERSONER I LFN

adresseoversikt:

Sentralt:

Landsforeningen for
nakkeslengskadde (LFN)
Postboks 9217 Grønland
0134 Oslo
Tlf: 24 10 24 00
Fax: 24 10 24 99

LFN BUSKERUD

Leder: Bjørg Schjølberg
Hagatjernveien 2
3050 Mjøndalen
Tlf: 32 87 84 18
Mob: 48 09 85 47
e-post:
bjoerg15@hotmail.com

LFN AKERSHUS

Leder: Jorunn Bekkesletten
Myragutua
2022 Gjerdrum
Tlf: 63 99 05 73

LFN ØSTFOLD

Leder: Jane Martinussen
Tråklestinget 29
1537 Moss
Tlf: 69 25 95 75
e-post: j-anita@online.no

LFN AUST-AGDER

Leder: Kjell Larsen
Bergevn. 7,
4886 Grimstad
Tlf: 37 04 29 12
Tlf: 37 02 23 46
e-post:
kje-lar2@online.no

LFN OSLO

Leder: Turid Monsen
Etterstadsletta 65 A,
0660 Oslo
Tlf: 22 68 20 52
e-post: turid.monsen@
chello.no

LFN HORDALAND

Leder: Else Nicolaysen
Pb. 32
5174 Mathopen
Tlf: (p) 55 93 12 42
e-post
tombergen@c2i.net

LFN TELEMARK

Leder: Jan Ove Olsen
Asbjørn Knudsensvei 4,
3681 Notodden
Tlf: 35 01 06 84
e-post: jov-o@online.no

LFN ROGALAND

Leder: Astrid Midsund
Bulegveien 3A
4309 Sandnes
Tlf: 51 68 97 99

LFN VESTFOLD

Kontaktperson:
Bjørg Schjølberg
Hagatjernveien 2,
3050 Mjøndalen
Tlf: 32 87 84 18
e-post:
tsilion@broadpark.no

MØRE OG ROMSDAL

Kontaktperson:
Tove Anita Gribbestad
Kometveien 4A
6419 Molde
Tlf: 71 21 08 99

Kontaktperson:

Else Nicolaysen
Pb. 32
5174 Mathopen
Tlf. 55 93 12 42
e-pst:
tombergen@c2i.net

OPPLAND/HEDMARK

Kontaktperson:
Liv Hagen,
Revefaret 26
1914 Ytre Enebakk
Tlf: 64 92 45 05
e-post:
tj.hagen@online.no

SOGN OG FJORDANE

Kontaktperson:
Jon Birger Eldevik
Olaibøen 42
6993 Høyanger
Tlf. 57 71 49 45
etter kl. 17.00
e-post:
am-au@online.no

LFN SØR-TRØNDELAG

c/o NHF Sør-Trøndelag
Tempeveien 22
7037 Trondheim
Tlf: 73 82 08 30
e-post: nhfstr@nhf.no

NORD-TRØNDELAG

Kontaktperson:
Liv Hagen
Revefaret 26
1914 Ytre Enebakk
Tlf: 64 92 45 05
e-post:
tj.hagen@online.no

LFN NORD-NORGE

Leder:
Torhild Evertsen
Svarthamarvn. 3
8015 Bodø
Tlf: 75 51 04 28
Mob: 913 87 458
e-post:
info@obilutleie.com

LFN er tilsluttet Norges Handikapforbund (NHF). Som medlem av LFN er du også medlem av NHF. Vi arbeider for å opprette lokallag i alle landets fylker. I fylker uten egne lokallag eller kontaktpersoner, vil Norges Handikapforbunds fylkeslag ivareta våre medlemmers interesser.

ADVOKATFIRMAET

Ytterbøl & Co as

. SARPSBORG . MOSS . FREDRIKSTAD . HALDEN .

ERSTATNINGSRETT

- . Arve-/familierett
- . Barnerett/-vern
- . Arbeidsrett

SARPSBORG:
Sandesundsvn. 3
Postboks 404
1703 Sarpsborg
e-post:
sarpsborg@ytterbol.com
Tlf. 69 16 18 00

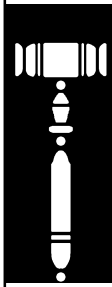
FREDRIKSTAD:
Sparebankgården
Postboks 273
1601 Fredrikstad
e-post:
fredrikstad@ytterbol.com
Tlf. 69 36 60 00

- . Personskade
- . Nakkeslengskade
- . Trafikkskade
- . Yrkesskade
- . Pasientskade
- . Trygderett
- . Helserett
- . Fast eiendom
- . Alminnelig praksis
- . Strafferett

MOSS:
Henrik Gerners gt. 14
Postboks 5063
1501 Moss
e-post:
yenmoss@online.no
Tlf. 69 20 69 50

HALDEN:
Storgaten 5
1767 Halden
e-post:
halden@ytterbol.com
Tlf. 69 19 69 50

ADVOKATENE

*Tengs-Pedersen, Ueland,
Sæther & Birkeland*
M.N.A.

Utvalgt samarbeidspartner for LFN:

Advokat **SVEIN UELAND** Møterett Høyesterett

ERSTATNING

TRAFIKKSKADER

ARBEIDSRETT

ALMINNELIG PRAKSIS

EKSPPROPRIASJON

Jernbaneveien 23, 4303 Sandnes
Tlf: 51 66 50 20. Fax: 51 66 76 12
e-post: svein-ueland@c2i.net

Støtt våre
annonsører
- de støtter
oss!

Utvalgt samarbeidspartner for LFN:

Advokat

PER BJØRGE

ERSTATNINGSRETT

- ◇ PERSONSKADE
- ◇ NAKKESLENGSKADE
- ◇ TRAFIKKSKADE
- ◇ YRKESKADE
- ◇ PASIENTSKADE
- ◇ ARBEIDSRETT
- ◇ FAST EIENDOM
- ◇ BYGNINGSRETT
- ◇ ALMINNELIG PRAKSIS

Advokatfirmaet

BJØRGE OG SKAARAAS AS

Torvet 4, Postboks 444, 1703 Sarpsborg,
Tlf: 69 16 23 23 Fax: 69 16 23 20 Mob. 907 54 920
e-post: adv@bjoerge-skaaraas.no

Returadresse:
LFN - Landsforeningen
for Nakkeslengskadde
P.b. 9217, Grønland,
0134 Oslo

B

Støtt våre annonsører - de støtter oss!

Ja, jeg vil gjerne bli medlem i LFN Landsforeningen for nakkeslengskadde

Medlemskapet inkluderer medlemsbladet
«Nakkeslengen» i posten samt aktuell infor-
masjon fra Norges Handikapforbund.

Medlemmene får informasjon, hjelp og bistand
om hvordan en går frem når skaden er skjedd,
bl.a. til legekontakt, behandling, rehabilitering,
hjelpemidler og advokathjelp, samt verdifull
erfaring fra tidligere skadde i samme situasjon.

Medlemskapet koster p.t. kroner 270,- pr. år.

NAVN:

ADRESSE:

POSTNUMMER:

POSTSTED:

Kupongen sendes til:

Landsforeningen for Nakkeslengskadde,
Postboks 9217 Grønland,
0134 Oslo

ABONNEMENT PÅ NAKKESENGEN

NAVN:

ADRESSE:

POSTNUMMER:

POSTSTED:

Pris kr. 100,- pr. år

«Nakkeslengen» kan bestilles uavhengig av
medlemskap.

Bestillingen sendes til:

Landsforeningen for Nakkeslengskadde,
Postboks 9217 Grønland,
0134 Oslo